

Dosarul nr. 2ra-402/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: A. Miron

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: I. Secrieru, I. Cotruță, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, Mariana Onila,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Barabanov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor interne al Republicii Moldova, Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Agentul constatator din cadrul Secției securitate publică a Inspectoratul de Poliție Centru a Direcției de poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, Ion Axente, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 iunie 2019, Oleg Barabanov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului General de Poliție, Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de poliție a mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, solicitând încasarea în mod solidar, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 7900 lei, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 10 000 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, locuiește într-un apartament din casa de locuit situată pe str. Armenească, 43, mun. Chișinău. Recent, alături de casa unde locuiește, de către membrii ACC nr. 55/319, a fost edificat un bloc locativ nou cu nr.58, str. 31 August 1989, mun. Chișinău.

Ambele blocuri locative au doar o singură cale de acces din direcția str. 31 August, 1989.

În anul 2015 membrii ACC nr. 55/319 au instalat o poartă la intrarea comună, care este dotată cu un sistem automatizat de închidere și lacăt cu cod electronic. La instalarea acestei porți membrii ACC nr. 55/319 nu au solicitat acordul reclamantului.

De către ACC nr.55/319, reclamantului nu i-a fost eliberată cheie de deschidere/închidere a porții din motiv că, nu a achitat suma de 2 400 lei.

Totodată, poarta respectivă a fost dotată cu un buton de deschidere manuală, de care se foloseau locatarii blocului locativ de pe str. Armenească, 43, inclusiv și reclamantul.

Deoarece reclamantul nu a achitat suma de 2 400 lei, de către administrația ACC nr.55/319 a fost demontat butonul de deschidere/închidere automatizată a porții.

Între timp, reclamantul de mai multe ori a fost amenințat personal de către membrul ACC nr.55/319 Radu Savin, inclusiv prin intermediul telefonului, cu răfuiala fizică pentru faptul că nu achită bani pentru poarta comună.

La 3 octombrie 2015 reclamantul a avut necesitatea de a transporta cu automobilul personal aproximativ 100 kg de produse agricole spre blocul locativ de pe str. Armenească, 43, mun. Chișinău unde locuiește și are viză de domiciliu.

Deoarece butonul de deschidere/închidere manuală a porții a fost demontat, iar o altă cale de acces la domiciliu reclamantul nu a avut, a fost nevoit să demonteze de la poartă 2 șurupuri și 2 piulițe, ca să poată deschide poarta și să intre cu automobilul în curtea casei de locuit, ca să-și aducă acasă produsele agricole.

Aproximativ la 3 octombrie 2015 ora 19.30, acasă la reclamant s-a prezentat Savin Radu - membrul ACC 55/319, care folosind forța fizică l-a maltratat pe Oleg Barabanov, fracturându-i coasta nr. IX fără deplasare pe stânga din motivul că a demontat piulițele și șurupurile.

Conform Raportului de constatare medico-legală nr. 4923 din 5 octombrie 2015, reclamantului i-au fost cauzate leziuni corporale, care se califică ca vătămare corporală „medie”. Urmare acesteia, a depus o plângere la poliție prin intermediul rețelei telefonice.

La 7 octombrie 2015, reclamantul a fost citat la agentul constator, unde i-au fost întocmite două procese-verbale contravenționale și sancționat cu amendă.

Prin primul proces-verbal cu privire la contravenție nr.7970058340077484 din 7 octombrie 2015 reclamantul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 104 din Codul contravențional, adică distrugerea sau deteriorarea intenționată a averii străine și în baza deciziei din aceeași zi a fost sancționat contravențional cu amendă în mărime de 1 200 lei (60 u.c.).

Prin al doilea proces-verbal cu privire la contravenție a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 din Codul contravențional, adică huliganismul nu prea grav și prin decizia din aceeași dată a fost sancționat contravențional cu amendă în mărime de 1000 lei (50 u.c.).

A menționat că pentru prima sancțiune contravențională a achitat amenda în sumă de 600 lei, iar pentru a doua 500 lei, în termen de 72 de ore. În total, a achitat amenda în sumă totală de 1 100 lei.

La 8 octombrie 2015, reclamantul a depus o plângere la poliție, prin care a solicitat pornirea urmăririi penale în privința lui Radu Savin pentru faptul că a fost maltratat și i s-a cauzat vătămări corporale medii. Urmare acestei plângeri, a fost pornită cauza penală nr.2015012267 în baza elementelor componente de infracțiune prevăzută de art.152 alin.(1) din Codul penal.

Totodată, considerând ilegale procesele-verbale și deciziile de sancționare din 7 octombrie 2015, Oleg Barabanov le-a contestat în judecată.

Pentru a contesta aceste procese-verbale și deciziile de sancționare în judecată, reclamantul a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Petru Coșleț, prin care s-a convenit că pentru apărarea intereselor în cauzele contravenționale, reclamantul achită avocatului 5 000 lei, iar pentru fiecare ședință de judecată achită suplimentar încă câte 300 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 5 aprilie 2016 a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 03074826 din 7 octombrie 2015 și decizia de sancționare.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 30 mai 2016 a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 074827 din 7 octombrie 2015 și decizia de sancționare.

Hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 30 mai 2016 a devenit definitivă și irevocabilă la data de 15 iunie 2016.

În perioada 10 octombrie 2015 și până la 30 mai 2016 au avut loc 6 ședințe de judecată.

Conform bonului de plată nr.798001 din 13 octombrie 2015 reclamantul a achitat avocatului 5 000 lei, iar conform bonului de plată nr. 798018 din 16 aprilie 2016 a achitat avocatului 1 800 lei. În total 6 800 lei.

A relatat că prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Olesea Botezatu din 29 noiembrie 2018, Savin Radu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.157 din Codul penal.

Iar, prin ordonanța procurorului din 30 noiembrie 2018 a fost încetată urmărirea penală în privința lui Savin Radu și clasat procesul penal în conformitate cu prevederile art.275 pct.4), în legătură cu faptul că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Reclamantul consideră că de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, urmează să se încasa în beneficiul lui, cu titlu de prejudiciu material suma de 7 900 lei, care constă din cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzelor contravenționale, și amenda achitată în sumă de 1 100 lei.

În acest context a notat că, conform art.1 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat prevederile art.(2), (3) alin. (1) lit. d), (6) lit. a), (7) lit. d), e) din Legea nr.1545.

Deoarece a fost suspus ilicit amenzii contravenționale în sumă de 1 100 lei, iar pentru asistența juridică în cadrul examinării cauzelor contravenționale a suportat cheltuieli în mărime de 6 800 lei, consideră că, instanța de judecată urmează să încaseze de la stat sumele respective cu titlu de prejudiciu material în sumă totală de 7 900 lei.

Articolul 11 al Legii nr. 1545 statuează că, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b)

caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate.

Totodată, consideră că instanța de judecată este în drept să încaseze de la stat suma de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat, pentru atragerea ilegală la răspunderea contravențională.

În susținerea argumentului dat, reclamantul a indicat că, deși a fost ilegal maltratat de către Savin Radu, care i-a cauzat vătămări corporale medii, agentul constator, în loc să întreprindă măsurile corespunzătoare de a atrage la răspundere penală pe Radu Savin, ilegal a întocmit procese-verbale contravenționale și decizii de sancționare în privința sa.

Iar, sancționarea contravențională ilegală aplicată, i-a cauzat suferințe psihice enorme, deoarece vecinii, cunoscuții, colegii de serviciu au concluzionat pentru sine, că reclamantul a săvârșit careva acțiuni ilegale, deși în realitate a fost o victimă, cum în urma a acțiunilor ilegale a lui Radu Savin, atât și ale agentului constator.

Prin încheierea protocolară din 3 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis demersul reprezentantului pârâtului IGP – Mariana Onila și s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, agentul constator din cadrul Secției securitate publică a IP Centru a DP mun. Chișinău – Axente Ion.

Prin hotărârea din 7 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Barabanov Oleg împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratul General de Poliție, Inspectoratul de Poliție Centru, Consiliul municipal Chișinău privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecătorești, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 14 iulie 2020, avocatul Petru Coșleț, în interesele lui Oleg Barabanov a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând admiterea apelului, casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii integral.

Prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Petru Coșleț în interesele lui Oleg Barabanov.

S-a casat integral hotărârea din 7 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emite o hotărâre nouă prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Barabanov.

S-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Centru mun. Chișinău în beneficiul lui Oleg Barabanov, cu titlu de prejudiciu material, suma de 1 100 lei pentru achitarea amenzii, suma de 6 800 lei cheltuieli pentru asistența juridică în cadrul examinării cauzei contravenționale și cu titlu de prejudiciu moral, suma de 1 000 lei.

În rest acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată.

În motivarea soluției, cu referire la prevederile art. 383 alin. (3) și art.441 alin. (1) din Codul contravențional, instanța de apel a conchis că Oleg Barabanov dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului suportat în cadrul proceselor contravenționale, or, acesta, prin hotărârile Judecătorei Centru mun. Chișinău

nr.5r735/15 din 5 aprilie 2016, irevocabilă la 20 aprilie 2016 și hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău nr.5r-734/15 din 30 mai 2016, irevocabilă la 14 iunie 2016, a fost repus în drepturi.

A menționat că prin prisma art. 3 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională, iar, în privința lui Oleg Barabanov au fost întocmite procese-verbale și decizii de sancționare cu privire la contravenție, însă prin hotărârile instanțelor de judecată procesele-verbale și deciziile de sancționare au fost declarate nule cu încetarea procesului contravențional, în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

La 22 ianuarie 2021, reprezentantul Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, Mariana Onila a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și menținerea hotărârii.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a invocat drept temeiuri de casare sau modificare a deciziei că normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat și că circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate sau elucidate pe deplin.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 15 decembrie 2020 (vol. I, f.d. 229) iar cererea de recurs a fost depusă la 22 ianuarie 2021, în termen.

Din acest considerent, Colegiul consideră că recursul din 31 decembrie 2020 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 3 februarie 2021 în adresa intimaților a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, aceștia nu au depus referință prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, Mariana Onila nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, Mariana Onila.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu